

MÓDSZERTANI ÚTMUTATÓ

- AJÁNDÉK, ADOMÁNY, FELSŐOKTATÁSI TÁMOGATÁS NYÚJTÁSA A SEMMELWEIS EGYETEM RÉSZÉRE –

A jelen Módszertani Útmutató célja a Semmelweis Egyetem által az ajándékok, adományok és támogatások típusához tartozó külső források tipizálása és a bevonásukhoz kapcsolódó jogi feltételrendszer rövid összefoglalása. Az ilyen jogviszonyok esetében a külső fél által történő forrásjuttatás **jellemzően**, de nem szükségszerűen az Egyetem a KEKVA tv. szerinti **közfeladatának támogatása céljából**, illetve az Egyetem, mint oktatási intézmény részére az **alapító okiratában meghatározott tevékenységének és működésének támogatására** történik.

A jelen Módszertani Útmutató nem terjed ki a projektekhez kötődő állami, európai uniós és más forrásból származó összegek megpályázásából származó támogatásokra, mivel azok az alább tárgyalt támogatási típusoktól merőben eltérő jogviszonyok.

1. Az ajándékozás és adományozás fogalma

Az ajándékozás és az adományozás **ingyenes vagyonszállítást** jelent. A „vagyon” jellemzően tárgyat, vagyoni értékű jogot, kész- illetve bankszámlapénzt, vagy szolgáltatást jelent. Elfogadható bármely olyan formában, amely alkalmas az Egyetem céljai megvalósítása érdekében történő felhasználásra. Az **ajándék felhasználásának** idejét, módját a megajándékozott, vagyis **az Egyetem határozza meg**, míg az **adomány esetében az adományozó határozza meg a felhasználás célját** és egyéb feltételeit.

Az **ingyenesség** azt jelenti, hogy az Egyetem nem köteles a kapott adományért, ajándékért sem pénzbeli ellenértéket, sem másféle ellenszolgáltatást teljesíteni, ugyanakkor nem zárja ki az ajándékozó, adományozó részére valamilyen, a jogszabályban meghatározott **kedvezmény** juttatását. A Civil tv. 2. § 27. pontja a tartós támogatási szerződés definíciójánál rögzíti, hogy nem minősül ellenszolgáltatásnak, ha a közhasznú szervezet a közhasznú szolgáltatás nyújtása keretében **utal az adományozó nevére, tevékenységére**. A Tao tv. a 7. § (1) bekezdés z) pontjában a közhasznú szervezetnek közhasznú tevékenysége számára nyújtott támogatás egyes konstrukcióira különböző mértékű **adóalap-csökkentési lehetőséget** biztosít, melynek érvényesítéséhez az Egyetem igazolást állít ki.

Amennyiben az adományozó adóalap-csökkentést akar érvényesíteni, az adománynak meg kell felelni a Tao tv. 4. § 1/a. pontjában található definíciónak.¹

---

¹ adomány: a közhasznú szervezet részére törvényben meghatározott közhasznú tevékenysége támogatására, valamint az egyházi jogi személy részére törvényben meghatározott tevékenysége támogatására, továbbá a közérdekű kötelezettségvállalás céljára az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értéke, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értéke, feltéve hogy az nem jelent az e törvényben meghatározottakon túl vagyoni előnyt az adományozónak, az adományozó tagjának vagy részvényesének, vezető tisztségviselőjének, felügyelőbizottsága vagy igazgatósága tagjának, könyvvizsgálójának, illetve ezen személyek vagy a természetes személy tag vagy részvényes közeli hozzátartozójának azzal, hogy nem minősül vagyoni előnynek az adományozó nevére, tevékenységére történő utalás.

2. Az ajándékozás, adományozás és felsőoktatási támogatás jogi formái

a) Egyszeri ajándék, adomány

Legegyszerűbb formájában az ajándékozás, adományozás **egyszeri vagyontárgyát** jelent. A „vagyontárgy” **megjelenési formája** az 1.) pontban részletezett bármelyik megoldás lehet.

A Jogi és Igazgatási Főigazgatóság hivatalos mintaszerződésai:

Adományozási szerződés egyszeri alkalomra nem pénzádomány céljából

Adományozási szerződés egyszeri alkalomra pénzádomány céljából

b) Tartós adományozás

Az adományozó minkét esetben **több ízben** juttat **pénzádományt** az Egyetem részére.

A **tartós adományozási szerződés** definícióját a Civil tv. 2.§ 27. pontja határozza meg: az adományozó arra vállal kötelezettséget, hogy az adományt a szerződéskötés évében és az azt követő legalább három évben, évente legalább egy alkalommal – azonos vagy növekvő összegben – ellenszolgáltatás nélkül adja.

c) Felsőoktatási támogatási megállapodás

Definíciója a Tao tv. 4. § 16/c. pontjában található: az alapítóval vagy fenntartóval a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti felsőoktatási intézmény alapítására, működésének biztosítására kötött, legalább három évre szóló megállapodás.

A Jogi és Igazgatási Főigazgatóság hivatalos mintaszerződésai:

Adományozási szerződés rendszeres pénzádományhoz (tartós adományozási szerződés)

Felsőoktatási támogatási megállapodás

3. A szerződéskötés menete

a) Felelősségi körök az Egyetemen belül

Az ajándékozó, illetve adományozó felveszi a kapcsolatot az érintett szervezeti egység vezetőjével az adományozási, illetve ajándékozási szándékát illetően, megjelölve a tárgyat, műszaki, tartalmi és lényegi leírását, értékét, készpénz ajándék esetén összegét. A felajánlásról a szervezeti egység feljegyzést készít.

Főszabály szerint az ajándékok elfogadására a rektor, a kancellár és a kedvezményezett szervezeti egység vezetője, míg az adományok elfogadására a rektor jogosult a kancellár pénzügyi ellenjegyzésével. Az adomány visszautasításáról a rektor dönt a kancellár véleményének figyelembevételével.

Kivételek a főszabály alól:

Gyógyszeradomány elfogadására a Gyógyszerellátási szabályzatában foglalt eljárásrend szerint az egyetemi főgyógyszerész jogosult.

A Semmelweis Szalonban kiállító művészek Egyetemnek ajándékozott alkotásait a művész részéről megadott értékhatártól függetlenül a rektor fogadja el.

b) A szerződéskötés kezdeményezése, véleményezés

A szerződés előkészítéséről a kedvezményezett szervezeti egység vezetője gondoskodik. A Jogi és Igazgatási Főigazgatóság hivatalos szerződésmintáinak alkalmazása kötelező; eltérő formátumú dokumentum használata esetén a szervezeti egység vezetőjének kezdeményezésére a jogi és igazgatási főigazgató adhat felmentést.

Kivételek:

A felsőoktatási támogatási megállapodás, valamint ingatlan esetén az ajándékozási szerződés előkészítése a JIF feladata.

Fekvőbeteg-ellátó intézmény részére felajánlott gyógyszerek elfogadásához az ajándékozási szerződés előkészítése az egyetemi főgyógyszerész feladata.

A Rectori Titkársághoz tartozó művészeti tanácsadó feladata az Egyetemnek felajánlott művészeti alkotás befogadásához az ajándékozási szerződés előkészítése.

Egyebekben a Szerződéskötési szabályzat szerinti eljárásrend alkalmazandó, figyelembe véve az Adományok és ajándékok elfogadásának rendjében foglalt előzetes szakmai véleményezési hatásköröket.

4. A szerződés tartalma

a) A szerződés tartalmi elemei

Az Egyetem részére juttatandó ajándék, adomány esetén a szerződéskötés első lépése a **szerződéstípus meghatározása** a következő szempontok alapján:

- célhoz kötötten történik-e a juttatás;
- egyszeri vagy ismétlődő jellegű-e az ajándékozás, illetve adományozás;
- kívánnak-e adóalap-csökkentést érvényesíteni, és milyen mértékben.

A szerződéstípus meghatározása után a **kötelező tartalmi elemek** szerződésbe foglalása szükséges:

- a fentebbi lépések alapján beazonosított szerződéstípus egyértelmű megjelölése;
- az ajándékozás, adományozás tárgyának pontos megjelölése, és amennyiben értelmezhető, a műszaki, tartalmi és lényegi leírása;
- célhoz kötöttség vagy nem kötöttség rögzítése, előbbi esetben jogszabályi hivatkozással a cél megjelölése;
- az átadás módja, határideje, ütemezése,
- az érvényesíteni kívánt adóalap-csökkentés jogszabályi hivatkozása, mértéke;
- esetlegesen egyéb, az ajándékozonak, adományozónak járó kedvezmény megjelölése;
- az Egyetem általi adóigazolás kiállításának kötelezettsége, határideje;
- a mintaszerződések egyéb, általánosan alkalmazott elemei.

b) A szerződéses partner ellenőrzése

A partnert az e-cégjegyzékben ellenőrizni szükséges, hogy

- az adatai a nyilvántartásnak megfelelően kerültek-e rögzítésre;
- nem folyik- e elenne végrehajtási eljárás;
- nem áll-e végelszámolás, csőd-, vagy felszámolási eljárás alatt;
- a szerződésben feltüntetett képviselő jogosult-e a partner képviselőtére, a szerződés aláírására.

5. Irányadó jogszabályok és belső szabályzatok

a) A legfontosabb jogszabályok:

A polgári törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (Ptk.)

A társasági adóról és osztalékadóról szóló 1996. évi LXXXI. törvény (Tao tv.)

A közfeladatot ellátó közérdekű vagyonkezelő alapítványokról szóló 2021. évi IX. törvény (KEKVA tv.)

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (Civil tv.)

A civil szervezetek gazdálkodása, az adománygyűjtés és a közhasznúság egyes kérdéseiről szóló 350/2011. (XII.30.) Korm. rendelet

b) Az irányadó belső szabályzatok:

- Adományok, ajándékok elfogadásának rendje
- Szerződéskötési szabályzat